

Nro 40.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

*Költ Bétsben Novembernek 15-dik napján 1792.
esztendőben.*

Lengyel Ország.

Vége vagyon a' Grodnói közönséges gyűlésnek. Mind a' Pétervári, mind a' Berlini udvarok el érték fel tett tzeilyaikat. Valamint az Orosz, úgy a' Prussiai birodalom is hatalmasabbá lett a' Lengyel tartományoknak minden vérontás nélkül való el vételek által. A' Lengyel nemzet sokkal hajlandóbnak lenni láttatik az elsőbhez, mint az utólsóbbhoz, melyből azt jövendőlik a' messze látó politicusok, hogy az még különös változást fog Lengyel Ország mostani alkormányában szerzeni. Mi, kik az Európai Fejedelmeknek belső cabinéjaikba bé nem tekinthe-

tünk, semmi bizonyost nem szólhatunk a' jövedő időknek történeteiről. Ahozképest csak a' jelen való dolgokról írhatunk. A' miképen egynéhány napokkal ennekelötte meg jegyeztük, szoros *offensiv* és *defensiv* alliantzot, az az, szövetségeket kötöttek a' Lengyel király és rendek II *Katalin* Orosz Császárnéval, melly múlt hólnapnak 12-dik napján azon módon ment végben, a' mint azt az Orosz követ *B. Sievers*, és a' ki nevezetett Lengyel deputatzió előre fel tették. — Minthogy az illetén történeteket szükség Európa politica állapotjának esméretére nézve tudnunk: kötelességünknek tartjuk ezen alliantzot maga valóságában E. Olvasóinkal közleni. Ennek rövid summája ekképpen vagyou.

„ A' Sz. Háromságnak nevében! Mingyárt
 „ a' *Grodnoi* gyűlésben, Jul. 22-ik napján a' Fels.
 „ Orosz Császárné; és a' Felsőleges Lengyel király
 „ és közönséges társaság közt előre köttetett tra-
 „ cta szerént; mingyart a' királynak és a' ren-
 „ deknek egyben gyűlések után, első 's leg ki-
 „ váltképen való tárgya vólt a' rendeknek, a' res-
 „ publicának állapotja, 's tökéletesen el hitették
 „ azt magokkal, hogy ezen köz társaságra nézve
 „ mostani szomorú politica körülállásai közt,
 „ semmi is nagyobb hasznára nem lehet, a' melly
 „ t. i. annak további fenn maradását tsendessé-
 „ gét, és bátorságát leg inkább öregbithetné,
 „ mint ezen két birodalmak közt szereztetendő
 „ erős, örökös, és fel bonthatatlan barátság.
 „ A' király és Lengyel Országok szövetséges
 „ rendjei, minden tehetségeiket ezen hazájokra
 „ nézve igen fontos és hasznos tárgynak tökéle-
 „ tességre való vitelére fordították, és olly sze-
 „ rentségek vóltak, hogy az Orosz fejedelem asz-
 „ szonyt is hasonló gondolattal és indulattal len-
 „ ni tapasztalták, a' ki is tsendességet, bátorsá-
 „ got, és jobb szereztését kívánt a' nemes Len-
 „ gyel nemzetnek.

„ Minthogy pedig a' Fels. Orosz fejedelem
 „ aszszony méltoztatott a' Lengyel respublicának
 „ igérni, hogy az eleibe tétetendő fel tétéleket

„ közönségesen el fogja fogadni, és meg erősíte-
 „ ni: ahozképest ugyan azon Fels. rendek és de-
 „ putatusok; a' kik a' *Grodnoi* közönséges gyü-
 „ lésnek kezdetében az ő Felségével való barátsá-
 „ gának fel tételeit fel tették; mostan is követ-
 „ kezendő pontokban és tziikkelyekben égyezte-
 „ nek meg ő Császári Felségének tellyes hatalom-
 „ mal fel ruháztatott követjével, B. *Sieversel*.

I. Mától fogva mind örökké, II *Katalin* Orosz Császárnéval, örököseivel, maradékaival, és orszá-
 gával egy részről; más részről pedig a' Fels. Lengyel királlyal *Stanislaus Augustussal*, ennek követőivel, és a' Fels. Lengyel respUBLICÁVAL tökéletes barátság, fel bonthatatlan szövetség, és minden ki fogás nélkül való *defensiva* és *offensiva* *alliáantz* fog lenni.

II. Ezen jelenvaló szövetség által, mind az 1686 ki, *Moszkauban*; mind az 1768-ki *Warsauban*; mind az 1773-diki; mind más, az elsőb-
 zékre tzielző tracták ismét meg újjitatnak, 's meg erősítetnek a' jelen való tracta által.

III. Az első tziikkelynek ereje szerint arra kötelezik magokat a' két egymással szövetséget kötő részek, hogy minden mostan birtokokban lévő földekről, tartományokról, és öfökségekről egymásért jól állanak; sőt arra kötelezik magokat, hogyha valamelyik a' mostan szövetséget kötő rész közzül valaki által, akárki legyen is az, meg támadtana, minden hadi erejekkel, tanácsokkal, tselekedetekkel, és minden ki gondolható eszközökkel fogják egymást segélleni.

IV. Azon esetre, hogy vagy égyik, vagy másik rész ellen had inditatik, vagy égyik, vagy másik, más ellen hadat fog indítani, a' fő kormány azon részé fog lenni, a' mellynek számosabb lejénd hadi ereje.

V. A' többi Orosz és Lengyel Generálisok, és fő tiztek azon rang szerint fognak lenni, a' mellyben vagynak az armadiánál; hogyha tehát

a' Lengyel sereg az Orosz sereggel öfzve kaptsol-
tatna, és vagy az ellenségre kellene ütni, vagy
valamelly fontos helyet védelmezni: azon eset-
ben annak a' Generálnak, stabalis, avagy fő
tisztnak fog a' kórmány adattatni, a' kinek na-
gyobb a' rangja, vagy ha a' rang egy forma,
annak a' ki régebben szolgál, akár Orosz, akár
Lengyel tizt légyen az.

VI. Minthogy, akár egyik, akár másik rész
ellen inditasson a' hadakozás, mindenkor számo-
sabb lészzen az Orosz hadi sereg: tehát e' részben
is elsőséget engednek ö Császári Felségének a'
Fels. Lengyel király, és rendek. Ellenben arra
kötelezi magát ö Császári Felsége, mind maga,
mind maradékainak nevében, hogy a' Lengyel
köz társaságot tárgyazó környülállásokban, egy-
gyet fog ezzel érteni; következésképen minden
veszedelmet el fog attól háritani.

VII. Minthogy ezen meg égyvezés szerént
égyik rész a' másikat foglalatosságaiban akadá-
lyoztatni nem akarja: ahozképest a' Fels. Len-
gyel republica mindenkor örömet meg engedi,
hogy az Orosz seregek minden akadály nélkül bé
mehessenek a' Lengyel tartományokba, azokban
tábori tárházakat állittathassanak fel; követke-
zésképen, oda küldtessenek az Orosz seregek,
holott leg nagyobb szükség leszen jelentételekre.

VIII. A' Fels. Orosz Császárné maga részé-
ről azt igéri, hogy akár quártélyban, akár mars-
ban lejjend az Orosz sereg Lengyel Országban,
mindenkor a' leg szorosabb hadi fenytékre fog-
ja azt szorítani — hogy az Orosz hadi seregek-
nek fő kórmányozója, sem az igazgatásnak for-
máját, sem a' politiai rendet tárgyazó dolgok-
ba nem fogja magát elegyíteni — hogy az Orosz
seregek a' nékiek adattatandó szükséges dolgo-
kért, vagy kész pénz, vagy bizonyos bé véte-
tendő quietantiával fognak fizetni — hogy min-
den törvénytelen tselekedeteik, úgy a' mint szük-
ség, és minden halasztás nélkül meg fognak bü-
tettetni.

IX. Arra kötelezik magokat a' két egymással szövetséget szerző Felsőes részek, hogy mind azokat barátságosan fogják egymás közt elintézni, a' mellyek hadakozásnak idején a' Lengyel lakosok, és seregek közt történhetnének; hogy a' lakosnak vagyona óltalmaztasson 's maga valóságában meg hagyattasson — hogy a' nemes, polgár, és jobbágy minden ellenséges dolgoktól meg mentessen.

X. Hogyha a' mindenható égyyik vagy másik országra hadakozást botsátana: arra kötelezi magát a' Fels. Lengyel király és közönséges társaság, hogy rendes és állandó hadi seregein kívül, aonyi fegyveres népet fog ki állítani, a' mennyit kíválni fog a' környülállás, és a' mennyire engedi az országnak népessége.

XI. Minthogy ő Császári Felsőes oly fontos égyyességre méltóztatott a' Felsőes Lengyel republicával menni, a' melly elegendő a' Lengyel nemzetnek szerentsesítésére, egy szóval olylaura, a' melly a' Lengyel republicának politica lételetét erős fundamentomra állittya: arra való nézve mind a' Fels. Lengyel király, mind a' Fels. Lengyel republica arra kötelezik magokat, hogy egyv szomszéd hatalmassággal sem fog más-képen különös égyyességre lépni, hanemha vagy maga ő Császári Felsőes, vagy követői, vagy törvényes maradékai abban meg égyyezendének, és a' Fels. Lengyel republicával égyyét értések után azt jóvá hagyándják.

XII. Ellenben azt igéri a' Fels. Orosz Császárné, hogy a' Lengyel királynak és közönséges társaságnak minden lépéseit, mellyek Lengyel Országnak valóságos hafznát tárgyazzák, és a' mellyekben a' jelen való szövetségben meg égyyeztének, tellyes erővel fogja boldogítani.

XIII. Minden Európai uralkodó udvaroknál lévő Orosz és Lengyel követeknek tudokra adattasson, 's meg parantsoltasson, hogy egymás közt jó harmóniában éllyenek. És minthogy az

Orosz és Lengyel birodalmaknak java és bölcsősége, már most el válhatatlanúl öszve vagyon egymással köttetve: azért is meg kell a' két birodalombeli követeknek keménnyen parantsolni, hogy egymástól semmit el ne titkollyanak, semmit el ne halgassanak, hanem mindeneket hiven és igazán közöllyenek egymással, 's égygyesült erővel munkálkodjanak e' két birodalomnak közönséges halznán és bölcsőségán.

Austriai Belgium.

Tudva vagyon előttünk, hogy Frantzia Országának szerentsetlen királya, XVI Lajos a' nemzet közt támadt zürzavarnak, 's abból reá követhető veszedelemnek el kerülésére, 1791 esztendőben királyi familiájával égyetemben Páris városát oda hagyta, 's bátorságosabb és tsendesebb helyre akart menni. El is jött már Campanidig szerentsésen, hanem Varennesben a' St. Menehoudi postamester által meg ismértetvén, el árútatott, 's vizsza vitetett Párisba. — Ezt a' postamestert, kinek neve Drouet, múlt hólnapban Mobözs vidékén hufzárjaink el tsipték. Bruszelben létekor többek közt azt vallotta ez az istentelen ember, hogy ő szüntelen való levelezésben való vólt még eddig Barerrel, hogy az ő értelme szerént a' Delfinusnak semmi baja nem leszen — hogy ő is mint a' N. Gyűlésnek tagja voksolt XVI Lajos halálára, olly értelemben lévén, hogy Verdünnek és Longvynak el vétetések után, égygyet értett vólua a' külső hatalmasságokkal — hogy a' mostani Nemz. Gyűlés nem vólua olly büntetésre méltó, mint vólt az 1789 esztendei, mivel hogyha égyyszer a' nép fel indúl, nagy mesterség azt ismét le tsendesíteni — hogy a' népnek közönséges fel kelése nemhogy halznára, sőt inkább veszedelmére vólua a' Fr. köz társaságnak, mivel az által sok rossz katonája vólua annak — hogy a' Frantziáknál nagy szüksége vagyon a' fegyvernek, lónak, és tábori

eléségnek — hogy a' föld mivélése sokat szenved a' jelen való háború miatt, kiváltképen a' végső tartományokban, de nem azért mintha munkások nem vólnának elegendők; hanem mivel a' parasztnak több nyeresége vagyon a' szekerezésből, mint sem a' föld mivéléseből — hogy *Charteaux* Generál nehezen veheti *Tulon* városát vízfizra, olly jó állapotba helyezették azt az ott lévő Anglusok és Spanyolok. — Ez a' gonosz ember immár útban vagyon erre felé, a' ki is e' folyó hólnapnak 4. dik napján *Frankfurtban* érkezvén, igen sok ember gyűllött öfzve szemlélésére.

Nagy kegyelmességgel vette ő Felsége a' Belgiomi lakosoknak azon hívséges ajánlásokat, melly szerént ők is arra kötelezték magokat, hogyha a' szükség és a' környülállások úgy kívánádják, készek lesznek hazájokat fegyverrel védelmezni. Ahozképest méltoztatott ő Felsége 100 ezer flintát, és több szükséges hadi eszközöket köztök kiöftattatni.

Török Ország.

A' mostani *Belgrádi* Basa sok szép rendeléseket vitt bé Szerviába. A' többi közt árendába adta ki a' dohányt, mellyből nem kis jövedelmeleszen esztendőnként. Más terméséikért is kötelesek lesznek ennekutánna a' lakosok fizetni p. o. vialzért, mézért, fáért s. a. t. A' sóval való szabad kereskedést is meg tiltotta, eggy szóval hasonló rendeléseket vitt azon tartományba bé, mint a' minéműek vagynak a' Német Birodalomban. A' Török birodalomban kevés belső doktorok és seb orvosok találtatvák, innen vagyon, hogy ottan sok embereket meg emésztenek a' ragadó és dögleletes nyavalyák. Úgy láttzik, hogy a' Musulmánoknak szemeik is fel fognak nyilni, s' ők is meg fogják az orvosi tudománynak hasznát esmerni. Nem régiben két illy hasznos emberek telepedtenek le *Belgrádban*, u. m. eggy Olasz

belső orvos, és egy német seb orvos. Mindkettőnek jó betűlete 's keresete nagyon közölk.

Frantzia Ország.

A' N. Gyűlésnek *Lyon* városa ellen hozott kemény végzését közlöttük inamár Erd. Olvasóinkal. *Cathon* nemzeti biztos és tiszt társai önnön magok is bámúlással olvasták azt; de nem mérféltették el mulatni. Minden házakat, a' mint múlt hónapnak 25-dik napján jelentést tettek a' N. Gyűlésnek, a' mellyekben voltanak és laktanak a' ki költözött Frantziák és Rojalisták, a' földig le rontatták, a' Frantzia respublicának elenségeit rész szerént meg ölették; rész szerént pedig kemény fogságra küldötték, és így véget vetettek azon ditsőséges városnak, melly *Páris* után leg szebb, leg népesebb, leg gazdagabb volt egész Frantzia Országban, és a' hól mindeuféle mestersegek, fabrikák, és manufacturák igen szépen viragoztanak.

Marsiliában 250 társaságoknak képviselői gyűtenek egybe, a' kik azon munkálkodnak, hogy *Tulon* városát ki kaphassák a' szövetséges hatalmasságoknak markokból, mellyet nem könnyen fognak végbe vinni, mivel valamint ők annak vissza nyérésében, úgy az Angliai, és Spanyol seregek meg tartásában szorgalmatoskodnak. Már is 10 ezer fegyveres ember fekszik abban, és a' mint a' közönséges levelek hirdetik, 15 ezer fővel fognak szaporítani, sőt még többel is, hogyha a' szükség és a' környül állások kívánandják.

Cyanúságok lévén a' Frantziáknak *Burdeaux* városa, ellen is, hogy t. i. ez is *Tulon* példáját fogná követni, eggynehány ezer embert küldöttek oda őrizetbe. Sz. *Dienes* városa, az úgy nevezett Frantzia szigetben *Páristól* 2 mélföldnire, maga patriotismúsanak ki nyilatkoztatására régi nevét el változtatta, 's *Frantziadé* nak nevezette magát.

Minap *Nieuport* Austriai Flandriának városa alá menvén a' Frantziák, igen magas hangon kezdettek a' lakosokkal beszélni. A' kormányozó Frantzia Generál illetén kevély ki fejezésekkel kérette fel a' várost: „Jelentem tinéktek, ves-
 „ sétek ti magatokat minden további halasztás
 „ nélkül a' Frantzia respublicának fegyverei alá,
 „ a' mellyek előtt mindennek térdet fejet kell haj-
 „ tani — mingyárt küldjetek táboromba kezesül
 „ tekintetesebb lakosaitok közzül 6 személyt. —
 „ másként mind a' vizen, mind a' szárazon os-
 „ tromoltatni 's el pusztítatni fog városotok —
 „ házaitoknak párolgó maradványain, 's haldok-
 „ ló testeiteken fogok a' városba bé menni. —
 „ tanulmányok *Furnes* példáján, ne bizzatok vé-
 „ delmezőitekben, a' kik azért rágalmaznak ben-
 „ nüket, mivel győzedelmeskedünk rajtok. —
 Mellyre rövideden azt felelték a' lakosok, hogy
 nem az ő, hanem a' város hadi kormányozójá-
 nak kötelességében áll arra válaszolni, a' ki is a'
 víz tsatornákat meg borsátatván, 's a' városnak
 környékét vízzel bé fedetvén, igen könnyen meg
 óltotta a' kevély Frantzia Generálnak tüzét, úgy
 hogy, kéntelen volt egynéhány ágyúinak hátra
 hagyásokkal onnan el futni.

A' *Párisi* revolutionalis szék múlt hólnapnak
 25-dik napján két részre osztatott fel. Az égyik
 azoknak vizgáltatásokkal bajoskodik, a' kik a'
 Frantzia respublica ellen való hívségtelenséggel,
 és tiukos öszve esküvéssel vádoltatnak. A' másik
Brissótnak, 's 18 társainak vizgálásához fogott.
 Igen sok ember gyüllött öszve mind a' palotába,
 mind annak ajtai előtt, a' midőn *Brissót*, *Verg-
 niaut*, *Carra*, *Gardien*, *Valaze*, *Düprat*, *Brüllard*,
Fauchet, *Dücos*, *Fonfréde*, *Beauvais*, *Düchace*,
Mainvielle, *Lacase*, *Le Hatdi*, *Boileau*, *Anti-
 bout*, és *Viged*, a' tribunalis ítélő szék előtt meg-
 jelentenek vólna. *Brissót* maga egy karos szék-
 re ült, a' többi pedig jobb és bal kéz felől hoz-
 szú deszka székekre telepedtek le. — Mindnyá-
 jan egész bátorsággal feleltének az eleikké té-

tetett kérdésekre, de azért még is nehezen fog-
nak a' *Guillotintól* meg menekedni. Sokkal in-
kább üldözik a' Jakobinusok az első constitutió-
nak barátjait, az az, azokat, a' kik a' királyi
hatalomnak meg szorításával, királyt kívánnak,
mint sem az áristocratákat, t. i. azokat, a' kik
a' régi constitutiót, és igazgatásnak formáját
egészien vissza akarják állítani.

Mig még *Mária Antonia* életben vólt, kér-
dés támadott arról, ki légyen XVII *Lajos* ifjú ki-
rállynak, tökéletes kórra való jutásáig, Frantzia
Országának fő kormányozója, az özvegy király-
néé, vagy pedig *Mosió* a' meg holt királynak öreg-
bik öttse a' Provintziái Gróf. A' királynénak ha-
lála után vége szakatt ennek a' kérdésnek, és
már most bizonyosan *Mosió* leszen az ifjú ki-
rállynak tutora, 's az országának fő igazgatója.
A' mint néhány közönséges levelek hirdetik, egy
Anglus követ rendeltetett ezen hertzeghez való
menetelre, a' ki által ezen méltóságra való lé-
péséhez erőt és szerentsét fog a' *Londoni* udvar
kivánni.

Német Birodalom.

Múlt hólnapnak közepe táján küldetett *Hamburgha* egy Prussus tífzt, mint kurir, kinek oda
lett érkezése után, mingyárt öszve gyúlt a' ta-
náts. Kétség kívül a' Frantziákkal való keres-
kedést tárgyazta ez a' követtség. A' *Stokholmi*
és *Koppenhágai* udvaroknál is újjonnan represen-
tatiót tettek a' Prussus és Anglus ministerek,
nehezen szenvedvén a' szövetséges hatalmassá-
gok, hogy a' Svétziai és Dániai kereskedők,
nemsak gabonát és más eleséget, hanem hadi
eszközöket is bővséggel hordanak a' Frantzia ki-
kötő helyekbe.

Epen most esztendeje, a' midőn a' *Treviri*
Ersek és választó Fejedelem *Kelemen Ventzel Saxó-
niai* hertzeg, a' Frantziák dühösségének el kerül-
lésére, lakó városát *Koblentzet* el hagyván, bá-

torságosabb helyre ment lakni. Most már, a' midőn a' Német birodalomnak gyomrából egészen ki separtettek az árnyékos szabadságnak apostolai, múlt hólnapnak utolsó napján vissza tért a' nevezett válaftzó Fejedelem maga lakó városába. Noha még előre, a' *Treviri* kórmány. székhez küldött levelében meg tiltotta ő királyi hertzege, hogy semmi pompát és költséget ne tegyen a' tartomány, haza lejendő menetelére: még is mindazonáltal meg nem állhatták hiv jobbagyai, hogy régen ohajtott Fejedelmekhez való szereteteket, és szin mutatás nélkül való hajlandóságokat, külső jelekkel is ki ne nyilatkoztassák. — Seregenként mentenek eleibe a' papság, uraság, és lakosok, és sok *vivitt* kiáltások közt kísérték bé Fejedelmeket a' fő templomba. Az alatt, míg ő hertzege áhétatosságát el végezte, a' városban lévő kotsisok egy forma ruhába fel öltözve, hintaja elől lovaik ki fogták, 's magok akarták Fejedelmeket lakó palotájába bé húzni. Melly dolgnak szemlélésén édes érzékenységek támadván a' Fejedelemben, könnyekkel elegyes örömmel fogatta el szivességeket, de nem akarván emberek által hintajában vonattatni, önnön maga is gyalog ment palotájába, a' néző és örvendező sokaság által környúl vétettetve.

Béts.

Múlt pénteken adott ő Felsége a' *Württembergi* követnek *B. Bühlernek* magános audentziát, a' mellyben tudtára adatott a' meg hólt hertzegek *Károly Eugénnek* halála, és testvérjének *Lajos Eugénnek* azon hertzezségre lett fel emeltetése, a' kinek is Felséges Urunk meg hólt testvérjének dragonyos regimentét ajándékozni méltoztatta.

Két *Esszéki* kereskedők u. m. *Johannovits János István*, és *Antal* 200 forintot küldöttek két recrutanak esztendei tartására, és arra kötelezték magokat, hogy valameddig a' *Frantiák* el-

len való háború tartánd, minden esztendőben le fogják az említett 200 forintokat tenni. — Két *Nyirbátori* kereskedők, u. m. *Dogay János*, és *Constantin* 10 recrútának ki állítására ajánlották magokat; de mivel magoktól ki nem állíthatták, 1000 forintot küldötte nek ö Felségének.

Hadi Történetek és Környülállások.

Három Gallitziában fekvő német lovas regementek u. m. *Löwener*, *Lobkovitz*, és *Módena*, parantsolatot kaptak a' Frantzia Ország ízélére való masirozásra. Eggy bizonyos levéből olvasuk, hogy mostan 260 ezer főből álló Austriai sereg táborozik a' Frantziák ellen, ide nem számolván a' Sárdinai király segítségére küldetett regementeket.

„ Következendő levél forog a' hadakozó se-
 „ regek közt: „ Vitézek! nem szükség bátorság-
 „ tokat, és vitézségteket fel lobbantani; hanem
 „ kettőztessétek buzgóságtokat, és kivánságtokat a'
 „ leg irtóztatóbb gyalázatos tselekedetnek *Mária*
 „ *Therésia* vére ki ontatásának meg bosszúlásá-
 „ ra. — A' ti ellenségeitek ezek a' fene termé-
 „ szetű emberek, meg ölték az Austriai házból
 „ származott *Mária Antoniót*, Frantzia Ország-
 „ nak királynéját — a' gonofzságnak helyén öl-
 „ ték meg az ártatlanságot — méltó, hogy ezek
 „ az Isten nélkül való gyilkosok, ezek a' kirá-
 „ lyaiknak, és hazájoknak gyilkosai el töröltes-
 „ senek. El felejtethetlen Fejedelmeteknek *Má-
 „ ria Therésianak* vére közönséges öldöklő helyen
 „ folyt ki. Hallyátok é annak szavát, miként in-
 „ dit benneteket a' bosszú állásra; az ég és föld
 „ kényszeritenek benneteket a' bosszú vételre. Tör-
 „ vényes Fejedelmeiteknek vitéz óltalmazói, meg
 „ ne nyugodjatok mind addig, valamedig annak
 „ kivánsága bé nem tellyesitetik.

Brüsszelből érkezett közönséges levelekből olvassuk, hogy egész Austriai Flandriából ki üzet-

tettek immár a' gonosz Frantziák; minekutánna mindenütt szomorú nyomdokait hagyták volna magok után pusztító kegyetlenségeknek, mellyeknek, kiváltképpen *Marchiennes*nél érdemlett jutalmát vették, múlt hónapnak 30 ik napján. Mintegy 4000 főből álló Frantzia sereg volt a' nevezett városban, *Kray* és *Ottó* Austriai Generálok jókor reggel reájok ütöttek, 's minden útakon és ösvényeken, ágyúkat és haubitzákat szegeztettek ki. Öt egész óráig védelmezték ugyan magokat, mint a' meg veszett kanok; de végtére csak ugyan diadalmat vettenek rajtok vitéz seregeink, és még csak égyetlen égyet sem bocsátottak ki közzülök, 2000-nél többet vágtak le; a' többit pedig mind egy lábíg el fogták; 12 ágyút, és sok tábori szekereket nyertenek a' győzedelmesek:

Múlt kedden este érkezett *Koburg* hertzegtől egy Angliai Generál adjutáns, *Crawford* fő Strázsamester azzal az kellemetes izenettel, hogy a' *Yorky* hertzeg szerentsésen fel szabadította *Ypernt* és *Nieuportot* a' Frantzia ostrom alól, mellyre *Ottó* és *Kray* Generáloknak *Marchiennes*ben vett yőzedelmek nyitott útát. Meg vallyá *Koburg* hertzeg, hogy égyedül a' *Yorki* hertzeg bölts rendelkezéseinek, és a' velünk öszve kaptolatott Angliai, Hannóverai, és Hassiai seregek vitézségének lehet ezen szerentsés történetet közzönnünk.

Hoffzasan elő adja a' *Bétsi* hadi Cantzellária azon hadi történeteket, mellyek a' Frantziáknak Austriai Frandriába latt bé ütésektől fogva, onnan lett ki üzetetésekig estenek, mellyeknek rövid summája ebből áll: Hogy az ellenség sok kegyetlenséget vitt ott végbe — hogy sok szép helységet ki pusztított, és el égetett — hogy az Austriai seregek a' szövetséges trupokkal égyetemben magokat úgy viselték, mint illett hiv és betsületet érdemlő seregekhez — hogy mindenütt látták 's vágták az ellenséget — hogy égyné-

hány napok alatt 6000 embernél több veszett el a' Frantziák között — hogy egészen ki üzettenek azon tartományból — hogy minden fel tételük házfantalanná tétetett s. a. t.

Egy közönséges levélből azt olvassuk, hogy a' Prussiai seregek félbe szakasztották *Landāunak* ostromlását, úgy véggel, hogy a' *Saar* vizénél öfzve gyűlt Frantziákat széllyel üzhessék, 's annyival bátorságosabban folytathassák annakutána dolgaikat. Másból pedig azt olvassuk, hogy még most is keményen ostromolják azt a' Prussus seregek. Ezen utólsóbb levél által az adatik tudunkra, hogy *Lindner* Oberstlajtnánt, a' ki *Moguntzia* ostromoltatásakor is sok hasznos szolgálatot tett, és mások felett meg különböztette magát, 2200 munkások által kezdettette el a' transchékat a' Prussiai korona örökösnek jelen lételeiben, és 28 kőfal rontó ágyúknak való battériákat készítettett, mellyek nagy pusztítást tettek, mind a' bástyákban, mind pedig a' városban benn. Mintegy 8000 főből álló Frantzia őrizet vagyon abban, a' melly lehetetlen hogy magát sokáig védelmezhesse.

Brümatból, Strafsburg és *Hagenau* közt fekvő alsó Alsátziai városból, illetén jelentést vetünk: Mai napon u. m. Oct. 26-ik napján igen nagy melege vólt a' Frantziáknak, Gróf *Wurmser* fő kormányozó vezér eggynehány Cs. K. granatéros batalionokkal, és lovasokkal égyütt *Wansenauba* küldötte *Waldeck* hertzeget, a' ki is jókor reggel oda érkeztén, az ott lévő Frantziákat rész szerént le vagdaltatta, rész szerént el fogatta, és igen kevesen vóltak közöttök, a' kik békeességben el mehettek vólna onnan, mintegy 500 terítettek le a' földre. Nemcsak táborig heyekeket, hanem minden bagázsiajokat, ágyúikat, puskaporos szekereiket, kaszájokat, irásokat; eggy szóval, mindenekeket el nyerték győzedelmes seregeink. Részünkrol 29 ember 's 14 ló veszett el, a' sebesekek száma 119 főre megyen, kik között 6 tisztek vóltanak. A' *Plit-*

tersdorfi hajó hid *Stollhofen*hez vitetett által, hogy azon minden *Brigóviában* fekvő Cs. K. regementek által menvén, *Alsátziában* masirozhassanak.

Az Olasz országi egyesült seregek is meg lehetős elő menetelt szerzettenek a' *Frantziák* ellen. Egy onnan érkezett magános levél által tudositatunk, hogy *Oct. 5* ik napján egy 150 főből álló *Pedemonti* szabad sereg, a' *Gaudeti* *Frantzia* sántzot meg támadta, egy óráig tartott viaskodása után el foglalta, 's 43 *Frantziák* kormányzójokkal 's néhány tisztekkel együtt el fogott, hasonló szerentsével éltenek más *Fr. sántzok*nál is, és még is kevés embert vesztettenek el.

Octob. 20-dik napján *Saarlovishoz* 2 mélföldnire fűrták magokat előre a' Cs. K. seregek, és *Tippenweiler* nevű helység mellett, az úgy nevezett *Lindermond* hegyen telepedtenek le, 's onnan lesték a' benn lévő *Frantziák*nak mozdulásait. Ezek nem szenvedhetvén amazokat szomszédságokban, két ágyúkkal támadták meg a' külső örön állott tiszteket, *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből való Gróf *Pappenheimot*. Jól esmérvén a' miéink a' *Frantziák*nak heves véreket, egész *Tippenweiler* faluig vonták magokat vissza, 's egészen oda tsalták amazokat, ekkor reájok hajtván a' *Wurmser* hűszárjai, két compánia *Fr. vadász* katonát kevés híján mind le vágták. A' többivel is hasonló módon bántak volna, ha vissza nem futottak volna. Ebben a' tsatában 160 ember esett el közzülök, 20 fogattatott el.

Elegyes Tudósítások.

Tsak nem minden *Austriai* tartományokban meg vagynak arról a' gazdák győzettel, hogy a' baromnak tartására igen hasznos termése a' földnek a' ló here. *Gallitziában* két gazda kezdett annak termesztéséhez, és mind a' kettő tapasztalta annak bőv áldását, 's azt is tapasztalták, hogy nagyon hízik attól a' szarvas marha. —

Ennekfelette az égyyik 200 darab gyümöls termő öltványt vitetett magának, és nemcsak maga, hanem jobbágjai is igyekeztek azok által gyümöls fáiknak számokat szaporítani. Fülében jöven ő Felségének e' két serény gazdának hafznos erőködése, közönségesen meg ditsértette őket, 's másokat is kívánt az által fel serkenteni.

A' *Hagenauti* polgárság Octob. 26-ik napján mondott le a' Frantzia constitutióról, 's esküvessel igérte a' szövetséges Fejedelmekhez való hűségét. A' polgári hűtet le nem tett papok vissza tétettek előbbi hivatalaikba; azok pedig, a' kik azt le tették, meg fosztattak hivatalyaiktól. Ki doboltatott az úttzákon, hogy a' hazájokból ki költözött Frantziáknak örökségeik minden pénz nélkül adattassanak vissza. A' régi polgári előjárók is visszafizerték előbbi hivatalyaikat; azoknak pedig, a' kik a' Frantzia N. Gyűlés által tétettek, meg parantsoltatott, hogy eddig viselt hivatalyokról szoros számot adjanak.

A' hét esztendei háborútól fogva égyyetlen egyy F. Marsalt sem tettek a' Prussiai királyok, azóttától fogva a' F. M. Lájtinántság vólt a' leg felsőbb hadi tífzség a' Prussiai birodalomban. — Most emeltetett *Möllendorf G. L.* *Berlin* városának fő kórmányozója, és egyy szép gyalog regementnek tulajdonosa F. Marsalságra, azon érdemeiért, mellyeket mutatott a' Lengyel Országi dolgoknak szerentsés végbe vitelek által. Több érdemei között ez is meg jegyzésre méltó, hogy ő vólt a' mostan uralkodó Prussiai királynak ifjú esztendeiben nevelője.